

Noora Sarmeen

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN
AMMATTIKORKEAKOULUOPIKELIJOIDEN KÄSITYKSET
JA KIINNOSTUS UNICEFIN
VAPAAEHTOISTOIMINNASTA

Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto
2012

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN AMMATTIKORKEAKOULU- OPISKELIJOIDEN KÄSITYKSET JA KIINNOSTUS UNICEFIN VAPAAEHTOISTOIMINNASTA

Sarmeen Noora
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Marraskuu 2012
Ohjaaja: Kurittu Kristiina
Sivumäärä: 31
Liitteitä: 1

Asiasanat: Vapaaehtoistoiminta, markkinointi, Unicef

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata Satakunnan ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan Porin kampuksen toisen vuoden sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden käsityksiä ja kiinnostusta Unicefin vapaaehtoistoiminnasta. Tavoitteena on saada tietoa Unicefille opiskelijoiden motivaatiosta ja käsityksistä, sekä millaista toimintaa opiskelijat vapaaehtoistyötä toivoisivat.

Opinnäytetyön kohdejoukoksi valittiin toisen vuoden fysioterapia-, sairaanhoitaja-, sosionomi-, terveydenhoitajaopiskelijat. Opinnäytetyössä käytettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Aineisto kerättiin sähköisellä kyselylomakkeella. Kysely lähetettiin 150 opiskelijalle. Vastauksia kertyi 62 kpl ja vastausprosentti oli 41,3.

Unicef toi vastaajien mieleen lapset ja avuntarpeen. Unicef oli tuttu lähes kaikille, kaksi prosenttia vastanneista ei tiennyt Unicefia. Tutkimuksen perusteella Unicefin markkinointia tulisi muuttaa enemmän sosiaaliseen mediaan ja mainontaan kampuksella. Suurimmaksi syyksi vapaaehtoistyöhön osallistumattomuuteen nousi tiedon puuttuminen. Eniten kiinnostuneita opiskelijat olivat osallistumaan Lasten oikeuksien päivään sekä päivätyökeräykseen. Opiskelijoilla olisi kiinnostusta vapaaehtoistyöhön ja ammattikorkeakoulun laajempaan yhteistyöhön.

Vastaajista 42 % oli kiinnostunut osallistumaan Unicefin vapaaehtoistoimintaan. Parhaimmaksi osallistumisvaihtoehdoksi koettiin satunnainen osallistuminen ja kertaluonteinen rahalahjoitus. Toimintamuodoista eniten kiinnostusta sai päivätyötoiminta. Vähiten innostusta herätti tv-formaattien ideointi.

Mahdollisena jatkotutkimuksena opinnäytetyölle voisi olla tutkimus opiskelijoille suunnattavien Unicef tuotteiden löytämiseksi.

SOCIAL- AND HEALTHCARESECTOR UNIVERSITY STUDENT'S PERCEPTION AND INTEREST'S TO VOLUNTARY WORK

Sarmeen Noora

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Nursing

November 2012

Supervisor: Kurittu Kristiina

Number of pages: 31

Appendices: 1

Keywords: Voluntary work, marketing, Unicef

The purpose of this thesis was to describe Satakunta University of applied sciences Pori campus second year social- and healthcare students perception's and interests' for Unicef voluntary work. Target for this thesis was get knowledge to Unicef about how motivated and what kind of perception students have. Unicef also wanted to get to know what kind of expectation students have from voluntary work.

The target group was Satakunta University second year physiotherapist-, nurse-, bachelor of social services- and public health nurse student's. Qualitative research method was used in this thesis. The material was collected by electronic questionnaire. Questionnaire was send to 150 students. Responses were received from 62 students and response rate was 41, 3%.

Unicef bringed in respondent's mind children and need of help. Unicef was familiar most of responder's, only two persent didn't know Unicef. Unicef shoul change marketing more from old style of marketing to social media and marketing in campuses. Biggest reason for not takeing part to voluntary work was lack of knowledge. Students were most interested to be involved on Child rights –day and dayjobaction. Student would have interests for comprehensive collaboration between voluntary work and University of applied sciences.

42% of responders were interested to be involved with Unicef voluntary work. Best experience of involvement was occasional participation and occasional money donation. Best form of activity was dayjobaction. Less interested respondents were ideation of TV-format.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	VAPAAEHTOISTOIMINTA	6
2.1	Nuoret ja vapaaehtoistoiminta	7
2.2	Vapaaehtoistoimintaan motivoivat tekijät	9
2.3	Markkinointi motivoinnin apuna	10
3	UNICEFIN VAPAAEHTOISTOIMINTA.....	11
3.1	Unicef järjestönä	11
3.2	Unicefin toiminta Suomessa	12
4	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT	14
5	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	14
5.1	Tutkimusmenetelmä.....	14
5.2	Kohderyhmä.....	15
5.3	Aineiston keruu ja analysointi	15
6	OPINNÄYTETYÖN TULOKSET	16
6.1	Taustatiedot.....	16
6.2	Opiskelijoiden käsitykset Unicefin vapaaehtoistoinnasta	17
6.3	Opiskelijoiden kiinnostus Unicefin vapaaehtoistoimintaan	19
7	POHDINTA.....	23
7.1	Eettisyys	23
7.2	Luotettavuus.....	24
8	YHTEENVETO	26
8.1	Keskeiset tulokset	26
8.2	Johtopäätökset ja jatkotutkimukset	28
	LÄHTEET.....	29
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena on ammattikorkeakouluopiskelijoiden käsitykset ja heidän kiinnostuksensa Unicefin vapaaehtoistoimintaan. Valitsin aiheen sen mielenkiintoisuuden ja ajankohtaisuuden vuoksi. Aihe on työelämälähtöinen ja se oli tarjolla Satakunnan ammattikorkeakoulun opinnäytepankissa. Tarjoaja oli Unicef. Tilastokeskuksen vuonna 2011 tekemän tutkimuksen mukaan lasten ja nuorten vapaaehtoistyö on vähentynyt huomattavasti. Erityisesti 15–24-vuotiaiden osallistuminen vapaaehtoistyöhön on vähentynyt. (Hanifi, 2011.)

UNICEF (United Nation Children's Fund) on maailman vaikutusvaltaisimpia lastenjärjestöjä ja sen työ perustuu YK:n lasten oikeuksien sopimukseen. Unicef-järjestö on ollut toiminnassa yli 60 vuotta ja se toimii yli 190 maassa. Suomen Unicefin päätehtäviä ovat varainkeruu, tiedottaminen ja vaikuttaminen. Unicefin varainkeruu perustuu kuukausilahjoituksiin, kertalahjoituksiin, valtakunnallisiin katukeräyksiin ja tuotemyyntiin, sekä yritysten antamiin lahjoituksiin. Näkyvyyttä Unicef on pyrkinyt saamaan tekemällä yhteistyötä koulujen kanssa sekä erilaisilla tempauksilla. (Unicefin www-sivut 2012.)

Markkinointi on kokenut viimeaikoina muutoksia myös sosiaalisen median kautta. Perinteinen markkinointi ei lisää nykynuorten kiinnostusta vapaaehtoistoimintaa kohtaan. (Kuluttajaviraston www-sivut.) On tärkeää miettiä, mitä kautta opiskelijat tavoitettaisiin parhaiten, jotta lähestyminen olisi luontevaa.

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata Satakunnan ammattikorkeakoulun Tiilimäen kampuksen toisen vuoden sosiaali- ja terveystieteiden fysioterapia-, sairaanhoitaja-, sosionomi-, terveydenhoitajaopiskelijoiden käsityksiä ja kiinnostusta Unicefin vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Tavoitteena on saada tietoa Unicefille opiskelijoiden motivaatiosta ja käsityksistä sekä millaista toimintaa opiskelijat vapaaehtoistyöltä toivovat.

2 VAPAAEHTOISTOIMINTA

Keskeisiä käsitteitä opinnäytetyössä ovat vapaaehtoistoiminta, Unicef ja markkinointi. Vapaaehtoistoimintaa ja vapaaehtoistyötä käytetään tässä opinnäytetyössä yhdenvertaisina synonyymeinä. Vapaaehtoistoiminnan toiminta-ajatuksena on ennaltaehkäisevä työ (Lehtinen 1997, 17). Vapaaehtoistoiminnalle on useita määritelmiä ja siitä luodaan kirjavia mielikuvia (Yeung 2002, 16). Pessi & Oravasaaren (2010) tutkimuksessa Kansalaisjärjestötoiminnan ytimessä, vapaaehtoistoiminta on jaettu kolmeen osa-alueeseen, keskinäiseen tukeen, auttamiseen ja palkattomuuteen. Euroopan Parlamentin vuonna 2008 mietinnöissä vapaaehtoistoiminta määritellään seuraavasti;

”Vapaaehtoistyö tarkoittaa kaikenlaista vapaaehtoista toimintaa, joka voi olla virallista, vapaamuotoista, epävirallista tai ammatillista koulutusta ja jota toteutetaan omasta vapaasta tahdosta, halusta ja motivaatiosta ilman ansaitsemistarkoitusta.” (Euroopan Parlamentin mietintö 24.11. 2009.)

Toisen tutkimustavan mukaan vapaaehtoistyö jaetaan kahteen osaan, reflektiiviseen eli itseensä kohdistuvaan vapaaehtoistyöhön, sekä kollektiiviseen eli itsestä pois päin suuntautuvaan vapaaehtoistyöhön. Reflektiivinen vapaaehtoistyö (Reflexive volunteerism) on itsenäistä, sitoutumatonta sekä hetkellistä. Kollektiivinen vapaaehtoistyö (collective volunteerism) on perinteistä, elämän tasapainoon, yhteisöllisyyteen, vastuullisuuteen sekä mahdollisesti uskonnollisuuteen perustuvaa vapaaehtoisuutta. Tutkijoiden mukaan nyky-yhteiskunnassa on enemmän reflektiivistä vapaaehtoistyön muotoa juuri sen sitoutumattomuuden vuoksi. (Grönlund 2012, 30.)

Yeungin (2002) tutkimuksessa suomalaisten asennoitumisesta ja osallistumisesta vapaaehtoistoimintaan kirjassa Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa – ihanteita vai todellisuutta? mielikuvat vapaaehtoistyöstä ovat kovin erilaisia. Nuoremalla väestöllä nousee selkeästi useimmin ajatus nuoriso- ja vanhustyöstä, palkattomuudesta, yhdessä tekemisestä sekä varainkeruusta. Vanhemmilla ikäryhmillä mielikuvat liittyivät lähinnä hyvän tekemiseen. Nykypäivänä vapaaehtoistyöksi mielletään kaikki vapaaehtoinen palkaton työ, kuten talkootyö ja liikuntaseurat. (Yeung 2002, 20.) Vapaaehtoistoiminta on myös laajentunut sosiaali- ja terveyssektorin rajojen sisäpuolelle (Lehtinen 1997, 19). Tämä on tärkeää, sillä nykypäivän sosiaali- ja terveyspalvelut eivät vastaa tarpeen määrää. Nykyään keskustellaan järjestöjen ja organisaatioiden välillä, mitkä työt kuuluvat vapaaehtoisjärjestöille ja mitkä organi-

saatioille. On tärkeää, että nämä yksiköt tulevat keskenään toimeen ja auttavat näin paremmin ihmisiä. (Lehtinen 1997, 21.)

2.1 Nuoret ja vapaaehtoistoiminta

Nuoruuden käsite on suhteellinen. Nuoruus määritetään usein ikävaiheeksi lapsuuden ja aikuisuuden välille. Usein nuoruus ajatellaan joksikin tulemiseksi; aikuiseksi, kansalaiseksi, itsenäiseksi, kypsäksi ja vastuulliseksi. Vapaaehtoistyö ilmentää lähes jokaista ”aikuistumisen” merkkiä. (Tennilä 2008, 18–19.)

Tilastokeskuksen vuonna 2011 tekemän tutkimuksen mukaan lasten ja nuorten vapaaehtoistyö on vähentynyt huomattavasti. Erityisesti 15–24-vuotiaiden osallistuminen vapaaehtoistyöhön on vähentynyt. (Hanifi, 2011.) Yeungin (2002) tutkimusten mukaan nuoriso on jonkseenkin mukana vapaaehtoistoiminnassa tai on kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta. Tutkimuksessa kuitenkin selvisi, että tyypillisiä vapaaehtoistoiminnan muotoja, joissa nuoret eniten haluavat toimia, ovat lapsityö, nuorisotyö sekä urheiluseurat. Tämän mukaan vapaaehtoistyö Unicefilla pitäisi kiinnostaa nuorisoa. Tutkimustulosten mukaan suurimpia syitä vapaaehtoistyöhön osallistumattomuudelle olivat tietämättömyys vapaaehtoistyöstä sekä se ”*ettei ole tullut ajatelleeksi kyseistä toimintaa*”. Tämän vuoksi olisi tarpeellista miettiä, miten nykynuorisoa tulisi informoida vapaaehtoistyön eri toimintamuodoista. Nuoriin vaikuttaa myös ystävien mielipide ja osallistuminen vapaaehtoistyöhön. Nuoret voivat sukuloida eri ryhmien ja järjestöjen välillä. (Yeung 2002, 56–57.) Tämä viittaa Grönlundin väitöksen, jossa vapaaehtoistyö on nykypäivänä enemmän refleksiivistä kuin kollektiivista toimintaa (Grönlund 2012, 13.)

Pessin ja Oravasaaren (2010) tutkimuksessa selvitettiin, keitä vapaaehtoisjärjestöt toivoisivat osallistuvan vapaaehtoistoimintaan. Taulukosta (Taulukko 1.) käy ilmi, että miesten jälkeen (42,1 %) suurimmaksi ryhmäksi nousivat nuoret 24 % ja nuoret aikuiset 41,3 %. Järjestöt toivoivat eritoten nuoria. Syiksi, miksi järjestöt halusivat erityisesti nuoria sekä nuoria aikuisia vapaaehtoistoimintaan, nousi jatkuvuus, uuden oppiminen, uudet tekotavat, imago sekä innovaatio.

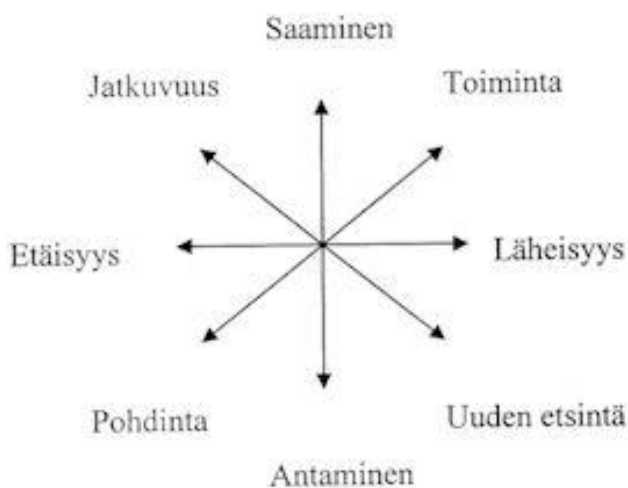
Taulukko 1. Vapaaehtoisjärjestöjen toiveet vapaaehtoistoimintaan osallistujiksi (Pessi & Oravasaari 2010).

Keitä erityisesti toivoisitte nykyistä enemmän järjestönne vapaaehtoisiksi?	Prosenttiosuus vastaukset valinneista vastaajista
Naisia	20,1 %
Miehiä	42,1 %
Lapsia, alle 15 vuotiaita	3,2 %
Nuoria, 15–24 vuotiaita	24,3 %
Nuoria aikuisia 25–35 vuotiaita	41,3 %
36–65 –vuotiaita	32,2 %
Senioreita, yli 65-vuotiaita ja vanhempia	18,5 %
Työelämässä olevia	25,1 %
Työttömiä	22,2 %
Eläkkeellä olevia	22,8 %
Muutoin työelämän ulkopuolella olevia (esim. koululaiset, äitiyslomalaiset, opiskelijat)	15,9 %
Asianosaisvapaaehtoisia (esim. invalidit invalidijärjestön toiminnassa)	18,6 %
Maahanmuuttajia	17,7 %
Syrjäytyneitä tai syrjäytymisvaarassa olevia	19,9 %
vastaus puuttuu	511
Vastaus-%	48,3
N =	989

Vapaaehtoistyö on nuorisolle erityisen tärkeää myös syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Euroopan Parlamentissa (EU) on meneillään nuoriso-ohjelma (2007–2013), johon kuuluu EVS-toiminta. EVS (European Voluntary Service) -toiminta kannustaa nuoria lähtemään vapaaehtoistyöhön ulkomaille. EVS-toiminnan kohderyhmään kuuluvat syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. EU:n EVS-toimintaa tunnetaan vain vähän Euroopassa. Vapaaehtoistyötä ei ole tätä aikaisemmin tutkittu syrjäytymisvaarassa olevien nuorten näkökulmasta. Tennilän mukaan vapaaehtoistyöstä on tullut osa ”*taistelu nuorten syrjäytymistä vastaan*”. (Tennilä 2008, 19.)

2.2 Vapaaehtoistoimintaan motivoivat tekijät

Motivaatio on tärkein pohja vapaaehtoistyölle (Gold & Härö 2009, 11). Länsimaiselle kulttuurille ominaista on yksilöllisyyden lisääntyminen. Nämä muutokset tekevät vapaaehtoistyöstä vähemmän yhteisöllistä, mutta puolestaan enemmän yksilöllisempää suorittamista. Muutokset tuovat haastetta vapaaehtoistyöhön motivoitumiseen, konkreettiseen työhön ja yhteisölliseen toimintaan sitoutumiseen. (Yeung 2005, 104, 122.) Yeung on muodostanut motivaatiolle timanttimallin eli motivaatiomallin, jonka kautta pystytään samaan selville ihmisen henkilökohtainen motivaatio vapaaehtoistyötä kohtaan. (Yeung 2004.) Timanttimaliin voidaan sijoittaa motivaation eri osaluokkia ihmisen tuntemuksien mukaan. Neljä oikealle osoittavaa nuolta (toiminta, läheisyys, uuden etsintä ja antaminen) kuvaavat henkilön ulospäin suuntautuneisuutta eli kiinnostuneisuutta sosiaalisia piirejä kohtaan, uusien sisältöjen saamista ja toisille antamista. Neljä vasemmalle suuntautuvaa nuolta (saaminen, jatkuvuus, etäisyys, pohdinta) antavat viitteitä itseensä suuntautuvasta motivaatiosta eli toisista etäännyttämisestä, tuttujen asioiden jatkuvuudesta ja itselleen saamisesta. (Yeung 2004.) (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Motivaation timanttimalli eli motivaatiokartta (Yeung 2005).

Yeungin (2004) mukaan suurin suomalaisia motivoiva tekijä on halu auttaa muita. Muita motiiveja Yeungin tutkimuksessa olivat mukaan lähteminen tuttavan pyynnös-

tä, toive tavata uusia ihmisiä, halu saada uusia elämäkokemuksia ja oppia uutta sekä yleinen kiinnostus vapaaehtoisuuteen.

2.3 Markkinointi motivoinnin apuna

Kulmala (2010) on tehnyt Suomen Punaisen Ristin kanssa opinnäytetyön porilaisten käsityksistä ja kiinnostuneisuudesta vapaaehtoistyötä kohtaan. Kulmalan opinnäytetyö on arvokas tietolähde opinnäytetyöhöni, sillä opinnäytetyö antaa viitteitä siitä, että markkinoinnin lisääminen olisi ehdottoman tärkeää, jotta vapaaehtoisjärjestöt saisivat vapaaehtoistyöntekijöitä. Kulmalan opinnäytetyöstä ilmenee, että 22,4 % vastaajista oli kiinnostuneita vapaaehtoistoiminnasta. Vastaajista 13,6 % oli jo mukana vapaaehtoistyössä. Vastaajien mukaan kiinnostuneisuutta voisi lisätä eri medioissa mainostamalla.

Markkinoinnin osa-alueeseen kuuluu laajalti suunnittelua, kohderyhmän tunnistamista ja oikeanlaista mainontaa. Markkinointi on viimeaikoina muuttunut totutuista tavoista sosiaalisen median vuoksi. (Kuluttajaviraston www-sivut 2012.) Markkinoinnin päätarkoituksena on olla ulospäin näkyvää, ihmisten mieleen jäävää mainontaa. Markkinoinnin perusteella ihmiset muodostavat käsityksiä yrityksestä ja sen tuotteista. Nykypäivänä markkinointi sisältää mainonnan lisäksi tutkimuksia ja asiakassuhteiden luomista. Markkinointi on ihmisten välistä vuorovaikutusta. (Bergström & Leppänen, 2007.) Jotta nuoria saataisiin vapaaehtoistyöhön mukaan, on tarpeellista selvittää, mitä markkinointikanavaa käyttämällä opiskelijat tavoittaisi parhaiten. Markkinointiviestintä on viime vuosina kasvanut entisestään. Medioiden lisääntyminen on mahdollistanut markkinointiviestinnän muotojen suurentumista ja näin se on suurentanut myös toimintaympäristöä (Kuluttajaviraston www-sivut 2012.)(Kuvio 2.)

Markkinoinnin muuttuminen antaa viitteitä siitä, että myös vapaaehtoisjärjestöjen kampanjointia tulisi muuttaa paikallisessa mediassa. Kulmalan (2010) opinnäytetyössä on käytetty eri-ikäisiä vastaajia. Toistaiseksi ei ole olemassa opinnäytetyötä, joka tutkisi erityisesti nuorten kiinnostuneisuutta Unicefin vapaaehtoistyötä kohtaan. Nuorten puuttuessa vapaaehtoistoiminnasta puuttuu myös uusi ideologia.

Kuvio 2. Markkinointiviestinnän toimintaympäristö ja tavat (Kuluttajavirasto 2012).

3 UNICEFIN VAPAAEHTOISTOIMINTA

3.1 Unicef järjestönä

UNICEF (United Nation Children's Fund) on maailman vaikutusvaltaisimpia lastenjärjestöjä, jonka työ perustuu YK:n lasten oikeuksien sopimukseen. Unicef-järjestö on ollut toiminnassa jo yli 60 vuotta ja toimii yli 190 maassa. Unicefin varainkeruu perustuu kuukausilahjoituksiin, kertalahjoituksiin, valtakunnallisiin katukeräyksiin ja tuotemyyntiin sekä yritysten antamiin lahjoituksiin. Unicefin tehtävä on auttaa kaik-

kein heikoimmassa asemassa olevia lapsia, joten ensisijalla ovat köyhimmät maat. (Unicefin www-sivut 2012.)

Unicef pyrkii huolehtimaan lasten terveydestä, koulutuksesta, tasa-arvoisuudesta, suojelusta ja hätäavusta. Lasten terveyttä Unicef lisää rokotteilla, puhtaalla vedellä, ravitsemuksella sekä hoitamalla sairauksia kuten malariaa sekä aidsia. Ilman koulutusta jää noin 93 miljoonaa lasta vuosittain. Unicef pyrkii lisäämään erityisesti tyttöjen koulunkäyntiä esimerkiksi lahjoittamalla koulutarvikkeita. Tasa-arvoisuus on Unicefille suurimpia työkuvia. Epätasa-arvoisuutta ylläpitävät kulttuuriset uskomukset, hallinto ja sosiaaliset rakenteet. Unicef tekee sen vuoksi paljon työtä maiden hallinnon kanssa. Unicef haluaa suojella lapsia. Unicefin tarjoaman suojelun piiriin kuuluu esimerkiksi lapsisotilaat, ympärileikatut tytöt sekä lapsikauppa. Pääosin Unicef pyrkii antamaan apua erilaisin projektein. Unicef kuitenkin antaa myös hätäapua, kun katastrofi iskee. Tänä vuonna Unicef on antanut hätäapua esimerkiksi Sahelin ruokakriisin helpottamiseksi. (Unicefin www-sivut 2012.)

Unicef ei saa rahoitusta YK:sta (Yhdistyneet Kansakunnat), vaan apu perustuu lahjoituksiin yksityisiltä ihmisiltä, yrityksiltä sekä maiden hallinnoilta. Vuonna 2010 Unicefin kansainvälinen vuosibudjetti oli 3,7 miljardia dollaria. Unicef lahjoituksista 20 % menee työn organisaatiolle palkanmaksuun ja markkinointiin, 80 % lahjoituksista Unicef käyttää suoraan vapaaehtoistyöhön. Unicefilla on oma tutkimuslaitos Innocenti, joka perustettiin 1988 seuraamaan Unicefin toimintaa ja lasten tarpeita. Tutkimustulokset lisäävät Unicefin tehokkuutta, jotta varat osataan suunnata sitä eniten tarvitseville. Tutkimustuloksia hyödynnetään myös eri maiden hallinnossa. (Unicefin www-sivut 2012.)

3.2 Unicefin toiminta Suomessa

Suomen Unicef ry perustettiin vuonna 1967. Se on yksi Unicefin 36 kansallisesta komiteasta. Suomen Unicefin henkilökuntaan kuuluu noin 50 työntekijää. Unicefilla on Suomessa noin 2000 vapaaehtoista, jotka toimivat paikallisryhmissä ympäri maa-

ta. Vuonna 2011 Suomen Unicef keräsi lahjoituksina ja tuotemyynnillä yhteensä 18,6 miljoonaa euroa. (Unicefin www-sivut 2012.)

Suomen Unicefin päätehtäviä ovat varainkeruu, tiedottaminen ja vaikuttaminen. Näkyvyyttä Suomessa Unicef on pyrkinyt saamaan yhteistyöllä koulujen kanssa ja erilaisilla tempauksilla. Unicef tarjoaa kouluille maksuttomia oppimateriaaleja ja tarvittaessa vierailee kouluissa pitämässä luentoja. Suomessa on myös Unicefin hyvän tahdon lähettiläitä. Lähettiläät toimivat usein jollakin tavoin eri medioissa ja ovat siten Unicefin järjestön ja lasten oikeuksien puolestapuhuja. (Unicefin www-sivut)

Suomen Unicefin vapaaehtoistyöhön kuuluu monia erilaisia toimintamuotoja. Yleisesti tunnetun katukeräyksen lisäksi on olemassa koululaisille Unicef-kävely, jonka avulla alpsit keräävät rahaa sponsoreilta Unicefille lahjoitettavaksi Päivätyökeräys toimii kuten taksvärkki. Koululaiset tekevät päivän töitä ja työnantaja lahjoittaa rahasumman koululaiselle, joka myöhemmin lahjoitetaan Unicefille. Koululaisille on myös lukutempaus, joka toimii lähes samoin kuin Unicef-kävely. Unicefilla on myös Anna & Toivo -nukketoiminta jonka idea on yksinkertainen. Askarrellaan eri kansalaisuuden räsynukkeja Unicefin ohjeiden mukaan. Koululähettilästoiminta on myös yksi Unicefin toimintamuodoista. Koulu voi halutessaan pyytää Unicefin vapaaehtoistyöntekijää kertomaan koululaisille eri aiheista. Lisäksi Unicefilla on erilaisia kampanjoita kuten Janopäivä-kampanja. Vapaaehtoiset valmistavat joulukortteja, ideoivat erilaisia kampanjoita kuten Putous-tv-formaatti sekä toimivat tempauksissa. Nuoret ovat erittäin tärkeässä asemassa Unicefille, sillä uudet ideat ja näkökulmat lisääisivät muiden nuorten kiinnostusta Unicefin vapaaehtoistyötä kohtaan. (Unicefin www-sivut.)

Hämäläisen (2011) tekemä opinnäytetyö, UNICEFin imagotutkimus Satakunnassa, kohteena Satakunta UNICEF-maakuntakumppanina vuonna 2011, antaa viitteitä siitä, että Unicefia pidetään järjestönä luotettavana ja tunnettuna järjestönä. Opinnäytetyöstä selvisi, että Unicef tunnettiin parhaiten television ja Unicef-tuotteiden kautta. Satakuntalaisten oma toiminta ei ollut vastaajien mielestä riittävän näkyvää. Vastaajien mielestä parhain osallistumistapa oli satunnainen osallistuminen arki-iltaisina. (Hämäläinen 2011, 57.) Kuitenkin Unicefin Porin paikallisryhmän toiminnanjohtajan

mukaan nuoria on erityisen vaikea saada osallistumaan vapaaehtoistoimintaan. (Väkiparta, henkilökohtainen tiedonanto 23.3.2012.)

4 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata Satakunnan ammattikorkeakoulun Tiilimäen kampuksen toisen vuoden sosiaali- ja terveysalan fysioterapia-, sairaanhoitaja-, sosionomi-, terveydenhoitajaopiskelijoiden käsityksiä ja kiinnostusta Unicefin vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Tavoitteena on saada tietoa Unicefille opiskelijoiden käsityksistä, motivaatiosta ja millaista toimintaa opiskelijat vapaaehtoistominnalta toivoisivat.

Tutkimusongelmat ovat:

1. Millaisia käsityksiä sosiaali- ja terveysalan opiskelijoilla on Unicefin vapaaehtoistominnasta?
2. Missä määrin Satakunnan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakouluopiskelijat ovat kiinnostuneita Unicefin vapaaehtoistominnasta?

5 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

5.1 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyössä käytettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa objektiivisuus on tärkeää. Objektiivisuus käytännössä tarkoittaa sitä, että tutkija pysyy erillään vastaajista. Tutkimuskohdetta katsotaan puolueettomasti ja vastaukset käsitellään numeroina. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa käytetyt kysymykset ja mittarit on tehtävä vahvaan teoriapohjaan. (Tilastokeskuksen [www](http://www.tilastokeskus.fi)-sivut). Tässä opinnäytetyössä on käytetty useita Yeungin tutkimuksia, opinnäytetöitä, sekä muita luotettavia lähteitä. Kyselylomake on laadittu tutkimusongelmien pohjalta.

5.2 Kohderyhmä

Satakunnan ammattikorkeakoulussa opiskelee pääsääntöisesti 20–35 -vuotiaita opiskelijoita, joiden kiinnostuneisuuden vapaaehtoistoimintaan UNICEF haluaa selvittää. Tässä opinnäytetyössä perusjoukkona olivat Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijat. Otokseen valittiin toisen vuoden fysioterapia-, sairaanhoitaja-, sosionomi- ja terveydenhoitajaopiskelijat (N = 150), koska he ovat jo ammatillisesti kehittyneitä, mutta edustavat vielä vahvasti opiskelijan näkökulmaa.

5.3 Aineiston keruu ja analysointi

Opinnäytetyö toteutettiin verkkokyselynä (Liite 1) 12.10.- 19.10.2012 välisenä aikana. Vastaaminen oli vapaaehtoista ja kyselyyn vastattiin anonyymisti. Eniten kyselyssä käytettiin strukturoituja Likert-asteikko pohjaisia kysymyksiä. Lisäksi kyselylomakkeessa oli neljä avointa kysymystä.

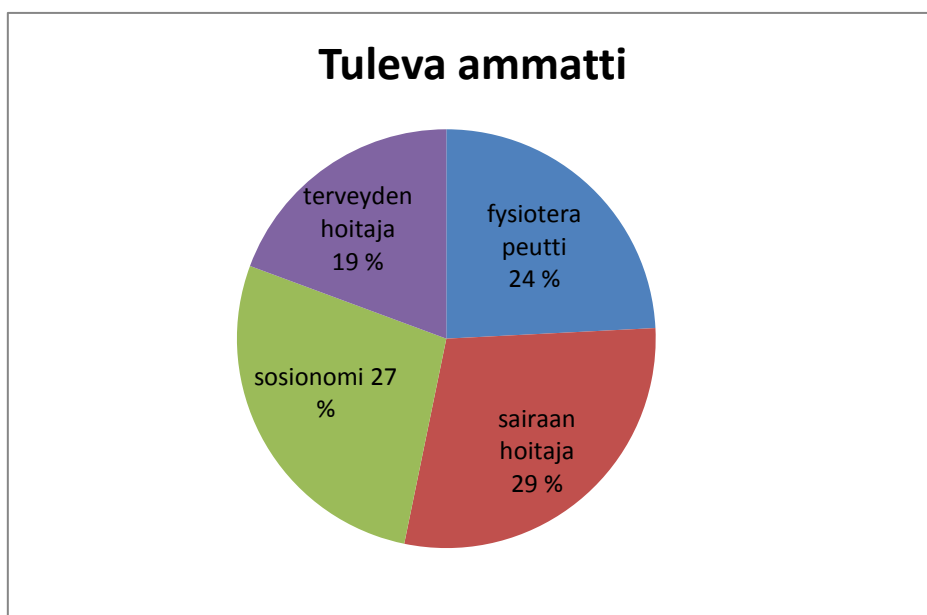
Kyselylomake pohjautui kahteen tutkimusongelmaan ja jakautui kyselyn edetessä kolmeen osa-alueeseen, taustatietoihin, käsityksiin ja kiinnostuneisuuteen, sillä osa-alueet helpottavat vastausmateriaalin analysointia. Kyselylomake on suunniteltu yhteistyössä Unicefin Porin paikallisryhmän toiminnanjohtajan kanssa. Hiltusen (2008) mukaan vastausprosentti on suurempi lyhyemmissä kyselyissä. Myös huolelliset kysymykset luovat pohjan opinnäytetyön onnistumiselle. Kyselylomakkeeseen oli helppo ja nopea vastata ja vastauksia kertyi 62 kappaletta. Kyselylomake esitettiin sähköisellä versiolla Satakunnan ammattikorkeakoulun 10 hoitotyön opiskelijalla. Näitä vastauksia ei sisällytetty varsinaiseen vastausmateriaaliin. Kyselylomakkeen strukturoidut kysymykset analysoitiin tilastollisesti Tixel-ohjelmaa käyttäen. Opinnäytetyön tutkimustuloksia havainnollistettiin eri kuvaajia käyttämällä.

6 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

6.1 Taustatiedot

Kyselylomake lähetettiin sähköpostitse 150:lle Satakunnan ammattikorkeakoulun toisen vuoden Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijalle. (N=150.) Kyselylomakkeeseen vastasi 62 (n=62) opiskelijaa ja vastausprosentti oli 41,3 %. Kyselyyn vastanneista naisia oli 55 ja miehiä seitsemän. Vastanneista 48 % kuului 21–25 -vuotiaiden ikäryhmään. Suurin vastaajaryhmä oli sairaanhoitajaopiskelijat (29 %). (Kuvio 3.)

Taustatiedoissa haluttiin selvittää opiskelijoiden aikaisempi osallistuminen Unicefin vapaaehtoistyöhön. Vastanneista 11 % (n=7) kertoi osallistuneensa aikaisemmin vapaaehtoistyöhön. Suurimmalla osalla (89 %) ei ollut kokemusta vapaaehtoistyöstä Unicefilla.

Kuvio 3. Vastaajien jakautuminen tulevan ammatin perusteella

6.2 Opiskelijoiden käsitykset Unicefin vapaaehtoistoiminnasta

Kyselylomakkeen avulla haluttiin selvittää, millaisia käsityksiä nuorilla on Unicefista. Kyselylomakkeeseen liitettiin muutamia kysymyksiä markkinoinnin osa-alueesta. Kysymykset 5- 9 vastasivat kahteen ensimmäiseen tutkimusongelmaan.

Kysymys 5 oli avoin kysymys, joka selvitti nuorten mielikuvia Unicefista. Vastaukset olivat monimuotoisia. Suurimmalle osalle vastaajista Unicef toi mieleen lapset, sekä avun. Unicefiin liitettiin sanoina myös hyväntekeväisyys ja kehitysmää. Kyselylomakkeessa selvitettiin myös, mitä kautta opiskelijat olivat saaneet tietää Unicefista ja miten heitä oli lähestytty. Samalla selvitettiin miten he olivat lähestymisen kokeneet ja kuinka opiskelijoita tulisi jatkossa lähestyä. Pääasiallisesti opiskelijat olivat saaneet tietää Unicefista TV:n kautta (41 %). Viidennes vastaajista kertoi, että Unicef oli tullut tutuksi internetin kautta. Unicef oli tuntematon kahdelle prosentille vastanneista.(Kuvio 4.)

Kuvio 4. Markkinointikanavat, joilla Unicef oli tavoittanut opiskelijoita.

Vastanneista 42% kertoi Unicefin lähestyneen heitä jollain tavalla (kysymys 7). Avoimeen kysymykseen vastasi 25 opiskelijaa. Suurinta osaa Unicef oli lähestynyt

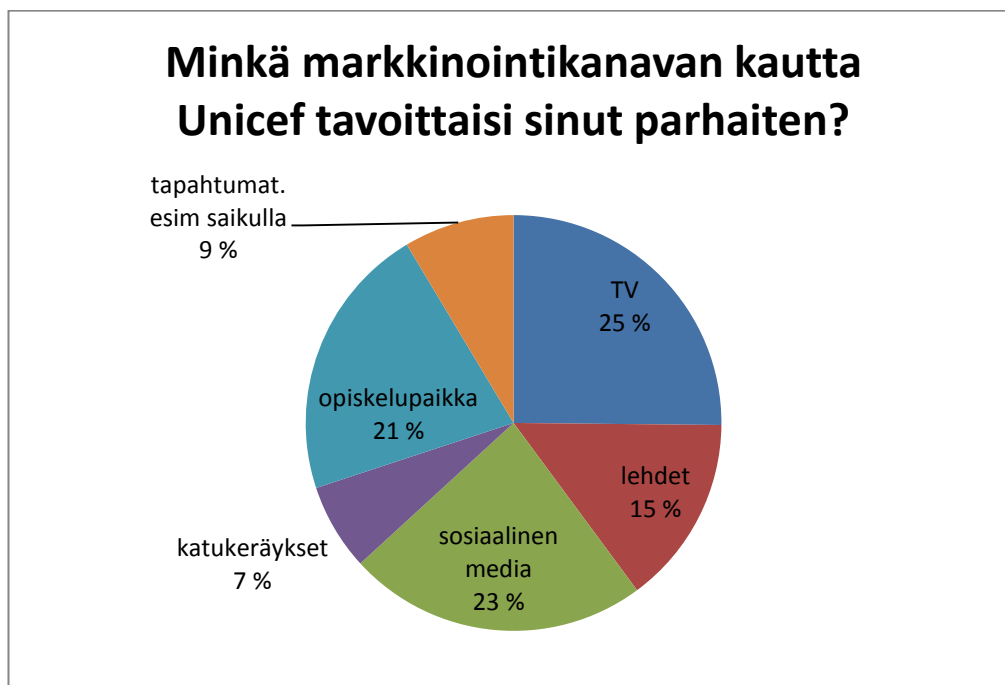
katufeissareiden avulla. Kysyttäessä miten vastaajat kokivat lähestymisen opiskelijat vastasivat tilanteen tuntuneen jokseenkin ahdistavalta tai muuten epäsovivalta.

”Kadulla on yritetty tulla puhumaan, koin sen melko ahdistavana”.

”Katufeissarit ovat lähestyneet. Ei haitannut minua vaikka lähestyivät, mutta yleensä ei ole aikaa tai mielenkiintoa jäädä kuuntelemaan.”

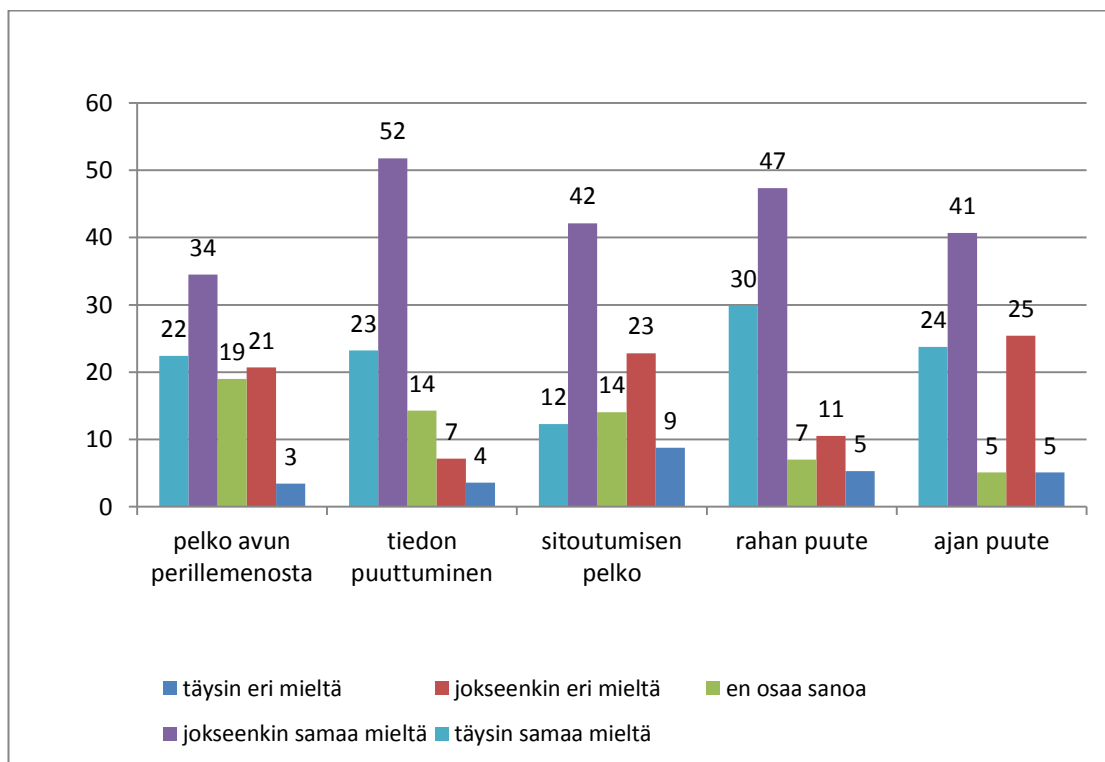
Jotta Unicef osaisi tulevaisuudessa lähestyä nuoria luontevammin, kyselylomakkeessa kysyttiin, mitä kautta opiskelijat tavoittaisi parhaiten. Parhaiten heidät tavoitti TV-markkinoinnin (25 %), sosiaalisen median (23 %) sekä opiskelupaikan (21 %) avulla. (Kuvio 5.)

Kysymykseen liitettiin yhtenä markkinointikanavana tapahtumat Saikulla. Opiskelijatalo Saikku on satakuntalaisten opiskelijoiden kohtaustapaikka. Saikku on toteutettu ammattikorkeakoulujen ja yliopistokeskuksen yhteistyönä. Tällä hetkellä muualla Suomessa ole ammattikorkakoulun ja yliopiston vastaavaa yhteistyötä. (Opiskelijatalo saikun www-sivut 2012)

Kuvio 5. Markkinointikanavat jotka opiskelijat kokevat hyväksi.

Kysyttäessä opiskelijoilta syitä, miksi he eivät osallistu vapaaehtoistyöhön, 65 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että aikaa ei ollut riittävästi. Vain 5 % oli täysin eri mieltä ajan riittävydestä. Rahan puutteen merkitys osallistumattomuuteen oli opiskelijoille merkittävä. Yhteensä 77% vastanneista oli täysin (n= 17) tai jokseenkin samaa mieltä (n= 27) asiasta. Sitoutumisen merkitys oli myös kohtuullisen suuri. Vastanneista 42 % pelkäsi sitoutumista. Suurimmaksi syyksi osallistumattomuuteen oli tiedon puuttuminen, sillä kyselyyn vastanneista 75 % oli väittämstä joko täysin samaa mieltä (n= 13) tai jokseenkin samaa mieltä (n= 29). Yli kolmannes vastanneista(34 %) epäili, että apu ei mene perille (Kuvio 6.)

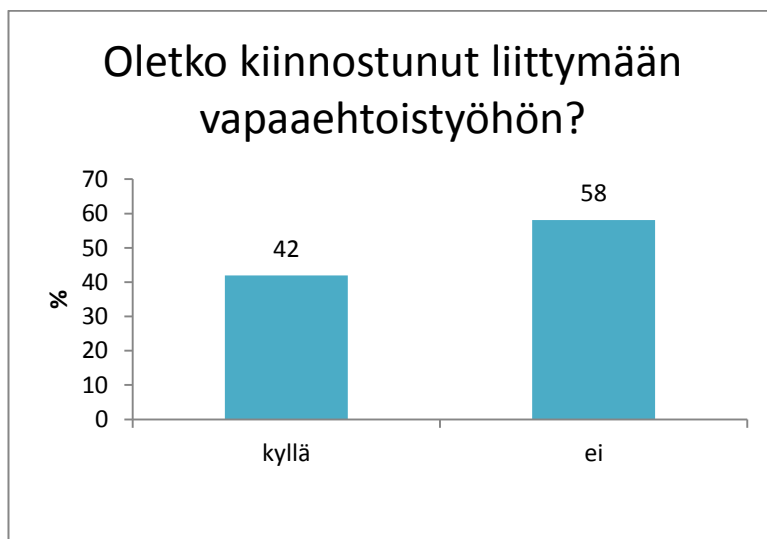

Kuvio 6. Syyt vapaaehtoistyöhön osallistumattomuuteen.

6.3 Opiskelijoiden kiinnostus Unicefin vapaaehtoistoimintaan

Kysymyksissä 10- 15 selvitettiin opiskelijoiden tietoisuutta Unicefin eri toimintamuotoja kohtaan sekä kiinnostuneisuutta osallistua Unicefin vapaaehtoistyöhön. Ky-

symyksessä 10 haluttiin selvittää kiinnostusta Unicefin vapaaehtoistyöhön osallistumiseen. Vastaajista 42 % (n= 26) oli kiinnostunut osallistumaan. (Kuvio 7.)

Kuvio 7. Opiskelijoiden kiinnostuneisuus vapaaehtoistoimintaa kohtaan.

Kyselylomakkeen avulla haluttiin selvittää, millä tavoin opiskelijat haluaisivat mielellään osallistua vapaaehtoistyöhön. Lähes puolet (47 %) vastanneista oli jokseenkin samaa mieltä siitä, että olisi kiinnostunut osallistumaan kertaluonteisella rahalahjoituksella. Kiinnostuneisuus osallistumaan erilaisiin tempauksiin oli tasaisempaa. 35 % oli jokseenkin samaa mieltä, kun 20 % oli täysin eri mieltä. Tapahtumien ideoiminen koettiin huonoimmaksi vaihtoehdoksi osallistumiseen. Vastaajista 38 % oli jokseenkin eri mieltä tapahtumien ideoinnin kiinnostavuudesta. Tuotemyynti ja lehtisten jakaminen koettiin lähes samoin tapahtumien ideoimisen kanssa. Kaksi prosenttia oli täysin kiinnostunut myynnistä ja seitsemän prosenttia oli jokseenkin lehtisten jakamisesta. Tiedottaminen koettiin kiinnostavammaksi kuin tapahtumien ideoiminen ja lehtisten jakaminen. Kuitenkin vain 7 % vastaajista oli täysin kiinnostunut tiedottamisesta. Satunnainen osallistuminen oli vastaajien mielestä kiinnostavin vaihtoehto osallistumismuodolle, sillä 58 % oli jokseenkin samaa mieltä kiinnostavuudesta.

Kysymys 12 selvitti opiskelijoiden tietoisuutta Unicefin vapaaehtoistyön eri toimintamuodoista. Eniten tietoisia opiskelijat olivat Putous-TV-formaatista (67 %), Lasten oikeuksien päivästä (59 %) sekä lipaskeräyksestä. Huonoiten opiskelijat tiesivät lukutempauksesta (93 %), joulukorttimyynnistä (84 %) sekä Anna & Toivo – nukke-toiminnasta (84 %). (Taulukko 2.)

Taulukko 2. Opiskelijoiden tietoisuus Unicefin eri toimintamuotoja kohtaan

	En ole tietoinen	Olen tietoinen	Olen osallistunut
Unicef lukutempaus	93 %	5 %	2 %
Anna & Toivo nukketoiminta	84 %	13 %	3 %
koululähettilästoiminta	82 %	16 %	2 %
päivätyötoiminta	62 %	16 %	21 %
Unicef kävely	54 %	26 %	20 %
lasten oikeuksien päivä	31 %	59 %	10 %
lipaskeräys	10 %	51 %	39 %
Putous TV-formaatti	30 %	67 %	3 %
Janopäivä	70 %	20 %	10 %
joulukorttimyynti	84 %	10 %	7 %

Kyselylomakkeen 13 kysymys selvitti opiskelijoiden kiinnostusta osallistua Unicefin vapaaehtoistyön eri toimintamuotoihin. Vastaajista yhteensä 50 % oli kiinnostuneita päivätyökeräyksestä. Lähes puolet (42 %) oli kiinnostunut osallistumaan Lasten oikeuksien päivään. Vähiten kiinnostavaksi opiskelijat kokivat myyntityön (täysin eri mieltä 48 %), Anne & Toivo – nukketoiminnan (täysin eri mieltä 45 %) ja tv-formaattien ideoimisen (täysin eri mieltä 42 %.) (Taulukko 3)

Taulukko 3. Opiskelijoiden kiinnostuneisuus osallistua eri toimintamuotoihin

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Unicef lukutempaus	39 %	22 %	24 %	12 %	3 %
Anna & Toivo nukke-toiminta	45 %	22 %	12 %	18 %	3 %
koululähettiläs-toiminta	40 %	25 %	10 %	15 %	10 %
päivätyötoiminta	22 %	20 %	8 %	42 %	8 %
Unicef –kävely	35 %	20 %	23 %	17 %	5 %
Lasten oikeuksien päivä	23 %	10 %	20 %	35 %	12 %
Lipaskeräys	41 %	30 %	8 %	16 %	5 %
TV-formaatit	42 %	27 %	18 %	7 %	7 %
Myyjänä toimiminen	48 %	23 %	8 %	15 %	7 %

Kysymykset 14 ja 15 olivat avoimia kysymyksiä. Kysymys 14 pyrki selvittämään, mikä saisi opiskelijat tulemaan paikalle, mikäli opiskelijatalo Saikulla järjestettäisiin infotilaisuus. Vastauksia saatiin 38 kappaletta ja ne olivat monipuolisia. Tärkeimmäksi asiaksi opiskelijat kokivat infotilaisuudessa konkretisoivan ja innostavan luennoitsijan. Infotilaisuuden kiinnostavuuden lisäämiseksi opiskelijat nostivat ruokatarjoilun sekä voimakkaan mainonnan koululla. Sopiva ajankohta ja haalarimerkki koettiin myös kiinnostusta lisääväksi. Kyselylomakkeen viimeinen kysymys antoi tilaa opiskelijoiden ideointiin, jotta Unicef voisi kehittää toimintaansa enemmän opiskelijoita kiinnostavaksi. Kysymys oli avoin ja vastauksia saatiin 27 kappaletta. Useat vastaajista olivat sitä mieltä, että mainontaa koululla tulisi lisätä.

”SoTe-aloille ainakin kannattaisin aktiivisesti ylipäätään tuoda Unicefin toimintaa enemmän esille, en minä ole koskaan törmännyt minkäänlaiseen Unicefiin liittyvään juttuun koulu-urallani”.

”Ei keskityttäisi niinkään rahoittamiseen opiskelijoiden taholta, vaan enemmänkin lisättäisiin tietoisuutta Unicefin toiminnasta, jota jokainen voisi hyödyntää tulevaisuudessa haluamallaan tavalla”.

Opiskelijoiden mielestä myös Unicefin ja koulun yhteistyötä lisäämällä nostettaisiin opiskelijoiden tietoisuutta ja kiinnostusta vapaaehtoistyötä kohtaan.

”Miten opiskelijat voisivat osallistua..? Esim. jokin yhteinen pieni projekti, josta voisi saada opintopisteitä?”

”Vapaavalintaiselta kurssilta voisi esim. käydä tekemässä riittävä määrä tunteja Unicefin vapaaehtoistyöntekijänä. Tulisi ainakin tutustuttua konkreettiseen vapaaehtoistyöhön!”

7 POHDINTA

7.1 Eettisyys

Tutkimusta tehdessä tutkijan eettinen toiminta on tärkeää. Tulosten käsittelyssä vastaajien anonymiteetin varmistaminen ja luottamuksellisuus on tärkeää. Tutkittava voi antaa suostumuksensa suullisesti tai kirjallisesti. Kyselyyn vastaaminen osoittaa yleensä tutkittavan suostuneen tutkittavaksi. Tutkimusaineistojen keruun, käsittelyn ja tulosten julkaisemisen kannalta tärkeää on yksityisyyden suojaaminen. Yksityisyyden suojaaminen jaetaan kolmeen osaan: tutkimusaineiston suojaamiseen ja luottamuksellisuuteen, tutkimusaineiston säilyttämiseen tai hävittämiseen sekä tutkimusjulkaisuihin. (TENK www-sivut 2012.)

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) on tehnyt oppaan (2002) tutkijoille, yliopistoille sekä ammattikorkeakouluille hyvistä tieteellisistä käytännöistä. Näiden ohjeiden mukaan hyviin tieteellisiin käytäntöihin kuuluvat esimerkiksi eettisesti kestä-

vien tiedonhankinta-, tutkimus- ja arviointimenetelmien käyttäminen, sekä tutkimuksen yksityiskohtainen suunnittelu, toteuttaminen ja raportointi. (TENK www-sivut 2012.)

Ennen kyselyn lähettämistä sähköpostitse opiskelijoille anottiin tutkimuslupa Satakunnan ammattikorkeakoulun kehitysjohtajalta 14.9.2012 ja lupa saatiin 24.9.2012. Vastaajien anonymiteetti säilytettiin tekemällä kyselylomake sähköisenä versiona. Opiskelijoille lähetettiin kyselylomakkeen ohessa saatekirje, jossa kerrottiin vastauksen olevan vapaaehtoista ja vastaukset tultaisiin käsittelemään luottamuksellisesti ja anonymisti. Myös opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet tulivat saatekirjeessä esille. Opinnäytetyön vastaukset tallentuivat sähköisenä tiedostona, johon vain opinnäytetyön tekijällä oli käyttö lupa. Avoimista vastauksista poistettiin tekijät, jotka olisi voinut rikkoa vastaajan anonymiteetin. Lisäksi tehtiin yhteistyösopimus unicefin yhdyshenkilön ja Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa.

7.2 Luotettavuus

Opinnäytetyön pohjana toimivat tutkimusongelmat. Myös luotettavuutta voidaan tarkastella tutkimusongelmien pohjalta. Opinnäytetyön luotettavuudessa tärkeää on validiteetti eli pätevyys ja reliabiliteetti eli luotettavuus. Tilastokeskuksen määritelmän mukaan validiteetti ilmaisee, miten hyvin tutkimusmenetelmä mittaa juuri sitä, mitä on tarkoituskin mitata. (Tilastokeskuksen www-sivut 2012.) Reliabiliteetti kertoo, miten luotettavasti ja toistettavasti tutkimusmenetelmä mittaa haluttua asiaa. (Hiltunen, 2009.) Reliabiliteettia opinnäytetyössä voidaan arvioida esimerkiksi otoskoon perusteella. Jos opinnäytetyön otos on pieni, vastauksia voidaan pitää sattumanvaraisina. (Heikkilä 1998, 29–30.) Kvantitatiivisessa tutkimuksessa kyselylomakkeen esitestauksella on tärkeä rooli validiteetin vahvistamisessa. Esitestauksen avulla voidaan varmistaa, että käytetty kyselylomake on toimiva, helposti ymmärrettävä, looginen ja antaa vastaukset tutkimusongelmiin. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2004, 216.)

Tässä opinnäytetyössä kyselylomakkeella saatiin vastaukset tutkimusongelmiin. Kyselylomake tehtiin yhteistyössä Unicefin yhdyshenkilön kanssa ja rakennettiin teoria-tiedon pohjalta. Kyselylomake esitettiin 10 hoitotyön opiskelijalla. Kyselylomak-

keeseen tehtiin esitestauksen jälkeen pieniä muutoksia, jolloin kyselylomakkeesta saatiin looginen. Kyselylomake lähetettiin sähköisenä versiona opiskelijoille ja vastaaminen kyselyyn oli vapaaehtoista. Sähköinen kyselyversio turvaa vastaajien anonymiteetin, mutta saattaa vaikuttaa luotettavuuteen, sillä kysymysten oikein ymmärtämistä tai vastaajien suhtautumista kyselylomakkeeseen ei voida arvioida. Tämä heikentää opinnäytetyön luotettavuutta. Sähköisen kyselyversion toteutuminen vaikeutui Satakunnan ammattikorkeakoulussa vastausaikana olleiden tietotekniikkaongelmien vuoksi, joka saattoi vaikuttaa vastausmäärään. Opiskelijoille lähetettiin muistutus lomakkeen täyttämiseksi, joka selkeästi nosti vastausten määrää. Kyselylomakkeen vastausprosentti oli kohtalainen (41,3 %). Opinnäytetyön tuloksia ei voida yleistää kaikkiin ammattikorkeakouluopiskelijoihin, sillä kyselylomakkeella lähestyttiin vain sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoita ja otos oli pieni. Vastauksia voidaan pitää suuntaa-antavina.

Opinnäytetyön tekijällä ei ole ollut omakohtaista kokemusta Unicefin vapaaehtoistyöstä. Tämän vuoksi aihe oli haastava. Opinnäytetyön edetessä oli yllätys, kuinka paljon teoriatietoa kyselylomakkeen rakentaminen vaatii. Haastavaa oli kyselylomakkeen sisällön rajaaminen sekä kysymysten muodostaminen selkeiksi ja loogisiksi. Kyselylomakkeen analysointivaiheessa lomakkeen jakaminen tutkimusongelmia vastaaviin osioihin oli hyvä valinta. Osiot helpottivat analysoimista ja myöhemmin tutkimustulosten arviointia. Kyselylomaketta tehtäessä myös tietotekniset taidot vahvistuivat, sillä kyselylomake rakennettiin itsenäisesti tietokoneohjelmaa hyödyntämällä.

Opinnäytetyön eettisyyden ja luotettavuuden arvioiminen teoriapohjaan soveltuen oli mielenkiintoista. Opinnäytetyön edetessä tiedot luotettavuuden näkökulmista syvenyi ja auttoi näin tekemään opinnäytetyöstä luotettavamman. Yllättävin tieto vapaaehtoistoiminnasta, erityisesti nuorten näkökulmasta, opinnäytetyön tekijälle oli vapaaehtoistyön merkitys nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä sekä se, missä määrin Euroopan Parlamentti on ollut tukemassa vapaaehtoistyötoimintaa. Opinnäytetyön tekijän mielestä EU:n tukea vapaaehtoistyön kentässä ei ole tuotu tarpeeksi esille.

Opinnäytetyön tekeminen on opettanut priorisointitaitoja ja ajankäyttöä. Koska opinnäytetyön valmiiksi saattaminen on ollut pitkä prosessi, myös pitkäjänteisyys ja kriit-

tinen ajattelu on kehittynyt. Opinnäytetyön tekijän mielestä tutkimusongelmiin saatiin vastaukset ja opinnäytetyöstä saadut tulokset antavat Unicefille tärkeää tietoa.

8 YHTEENVETO

8.1 Keskeiset tulokset

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata Satakunnan ammattikorkeakoulun toisen vuoden sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden käsityksiä ja kiinnostuneisuutta Unicefin vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Opinnäytetyön otokseen valittiin Satakunnan ammattikorkeakoulun toisen vuoden fysioterapia-, sairaanhoitaja-, sosionomi- ja terveydenhoitajaopiskelijat. Vastanneita oli yhteensä 62 ja vastausprosentti 41,3.

Kyselyyn vastanneista 55 oli naisia ja seitsemän miehiä. Suurin osa vastanneista kuului 21–25 vuotiaiden ikäryhmään. Vastaajista suurin osa koostui kuitenkin sairaanhoitajaopiskelijoista. Vastanneista 11 % kertoi osallistuneensa aikaisemmin Unicefin vapaaehtoistyöhön.

Suurimmalle osalle Unicef muodosti mielikuvia lapsista ja avusta. Unicefiin liitettiin myös hyväntekeväisyys ja kehitykseen. Unicef oli tullut vastaajille tunnetuksi pääsääntöisesti TV:n välityksellä (41 %). Muita tärkeitä markkinointiväyliä olivat tempaukset ja internet. Television osalta vastaukset ovat verrattavissa Hämäläisen (2011) opinnäytetyöhön. Hämäläisen opinnäytetyössä otokseen oli kuitenkin valittu laajempi ikäjakauma. Tämä saattoi vaikuttaa siihen, että tässä opinnäytetyössä opiskelijoiden mukaan internet oli kohtuullisen tärkeä markkinointikanava.

Unicef oli jo aiemmin lähestynyt 48 % vastanneista. Suurinta osaa vastanneista oli lähestytty Unicefin taholta katufeissareiden kautta. Vastaajista yli puolet oli sitä mieltä, että tilanne oli ahdistava tai muuten epäsovinnainen. Opiskelijat toivoivat, että lähestyttäisiin TV:n, sosiaalisen median ja opiskelupaikan kautta. Kuluttajaviraston

mukaan markkinointiviestintä on viimeaikoina muuttunut medioiden lisääntyessä. Erityisesti sosiaalinen media on korostunut markkinointiväylänä. (Kuluttajaviraston www-sivut 2012.) Nämä tukevat opinnäytetyön tuloksia. Kysyttäessä syitä vapaaehtoistoimintaan osallistumattomuudelle, vastaajista 52 % oli sitä mieltä, että tiedon puuttuminen oli suurin syy. Toiseksi tärkeäksi syyksi nousi rahan puute (47 %) ja kolmanneksi sitoutuminen (42 %). Näitä tuloksia tukee Grönlundin (2012) väitöskirja, jossa hän väittää refleksiivistä eli itsenäistä, sitoutumatonta ja hetkellistä vapaaehtoistyötä esiintyvän tällä hetkellä yhteiskunnassa enemmän.

Opiskelijoilta kysyttiin kiinnostusta osallistua vapaaehtoistoimintaan. Vastaajista vähän alle puolet (42 %) oli kiinnostuneita osallistumaan. Kysyttäessä tapoja, millä opiskelijat mieluiten osallistuisivat vapaaehtoistyöhön, esille nousi satunnainen osallistuminen ja kertaluonteinen rahalahjoitus. Vähiten kiinnostavaksi toimintatavaksi koettiin tapahtumien ideointi. Nämä heijastavat Hämäläisen (2011) saamia vastauksia opinnäytetyön kyselystä. Kyselylomakkeella haluttiin selvittää myös mitä eri toimintamahdollisuuksia opiskelijat tiesivät. Tutuimpia toimintamuotoja olivat TV-formaatit kuten Putous (67 %) ja lasten oikeuksien päivä (59 %). Huonoiten opiskelijat tiesivät lukutempauksesta sekä Anna & Toivo – nukke-toiminnasta. Kiinnostavammaksi toimintamuodoksi nousi päivätyökeräys (jokseenkin samaa mieltä 42 %) sekä lasten oikeuksien päivään osallistuminen (42 %). Vähiten kiinnostavaksi opiskelijat kokivat myyntityön, sekä nukkejen tekemisen. Nämä tulokset antavat merkkejä siitä, että tiedon lisääminen opiskelijoille saattaisi herättää kiinnostusta uusien toimintamuotoja kohtaan. Kysymykset 14 ja 15 olivat avoimia ja niihin tuli paljon vastauksia. Kysyttäessä mikä saisi opiskelijan tulemaan paikalle infotilaisuuteen, esille nousi konkretisoitu, asiantunteva ja innostava luennoitsija. Opiskelijoiden mielenkiintoa mahdolliseen infoon lisäisi opiskelijoiden mielestä myös ruokatarjoilu ja voimakas mainonta kampuksella. Viimeisessä kysymyksessä haluttiin opiskelijoiden ideoita Unicefin kehittämiseksi nuorisolle toimivaksi ympäristöksi. Tärkeimmäksi nousi mainonnan lisääminen kampuksella. Toinen, myös runsaasti mielipiteitä saanut tekijä, oli Unicefin ja koulun välinen yhteistyö esimerkiksi vapaasti valittavina opin-

8.2 Johtopäätökset ja jatkotutkimukset

Tämän opinnäytetyön tulosten perusteella voidaan esittää seuraavat johtopäätökset:

1. Markkinointia tulisi muuttaa enemmän sosiaaliseen mediaan sekä mainontaan kampuksella.
2. Opiskelijoille tulisi antaa mahdollisuus satunnaiseen osallistumiseen.
3. Eniten kiinnostuneita opiskelijat ovat osallistumaan Lasten oikeuksien päivään sekä päivätyökeräykseen.
4. Ideointi ja myyntityö koetaan vähiten kiinnostavaksi.
5. Opiskelijoilla olisi kiinnostusta vapaaehtoistyön ja ammattikorkeakoulun laajempaan yhteistyöhön.

Jatkossa olisi mielenkiintoista tutkia, mitkä Unicefin tuotteet tulisi kohdistaa opiskelijoille heidän mielenkiinnon lisäämiseksi.

LÄHTEET

- Bergström, S. & Leppänen, A. 2007. Markkinoinnin maailma. 8 painos. Edita. Helsinki.
- Euroopan parlamentin mietintö 24.11.2009. Viitattu 22.10.2012.
<http://www.europarl.europa.eu>
- Gold, M. & Härö, L. 2009. Tutkimus vapaaehtoisina toimivien omaisten motiiveista. AMK-opinnäytetyö. Pirkanmaan ammattikorkeakoulu. Viitattu 11.9.2012.
<http://publications.theseus.fi>
- Grönlund, H. 2012. Volunteerism as a mirror of individual and society; reflections from young adults in Finland. Väitöskirja. Helsingin Yliopisto. Viitattu 16.10.2012.
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/32919/voluntee.pdf>
- Hanifi, R. 2012. Suomalaiset tekevät melko paljon vapaaehtoistyötä. Tilastokeskuksen hyvinvointikatsaus 3/2011. Viitattu 29.10.2012
http://www.stat.fi/artikkelit/2011/art_2011-09-26_002.html?s=0
- Heikkilä, T. 1998. Tilastollinen tutkimus. Edita. Helsinki
- Hiltunen, L. 2008. Kyselytutkimus. Pro Gradu-tutkielma. Jyväskylän Yliopisto. Viitattu 10.9.2012.
<http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/kyselytutkimus.pdf>
- Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. Pro Gradu-tutkielma. Jyväskylän Yliopisto. Viitattu 17.10.2012
http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ ja_reliabiliteetti.pdf
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2004. Tutki ja kirjoita. 10 uud. p. Tammi. Helsinki
- Hämäläinen, A. 2011. UNICEFin imagotutkimus Satakunnassa, Kohteena Satakunta UNICEF maakuntana 2011. AMK-opinnäytetyö. Satakunnan ammattikorkeakoulu.
- Kulmala, P. 2010. Porilaisten käsitykset ja kiinnostuneisuus vapaaehtoistyötä kohtaan. AMK- opinnäytetyö. Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Kuluttajaviraston www-sivut. Viitattu 18.10.2012 <http://www.kuluttajavirasto.fi/>
- Lehtinen, S. 1997. Vapaaehtoistoiminta – kasvava voimavara? Näkökulmia ammattityöhön. Mainosmakasiini. Tampere.
- Opiskelijatalo Saikun www-sivut. viitattu 12.11.2012. <http://opiskelijatalo.fi/>

Pessi, A. & Oravasaari, T. 2010. Kansalaisjärjestötoiminnan ytimessä. Tutkimus RAY: avustamien sosiaali- ja terveysjärjestöjen vapaaehtoistoiminnasta. Avustus-toiminnan raportteja. Yliopistopaino. Helsinki.

http://www.kansalaisareena.fi/RA_Yraportti23.pdf Viitattu 20.9.2012

Tennilä, M. 2008. Pois maasta, pois syrjäytymisestä, EU:n nuorten vapaaehtois-työohjelman hallinnan analyttistä tarkastelua. Pro Gradu – tutkielma. Helsingin Yliopisto. Viitattu 31.10.2012

<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/sites/default/files/tapahtumatiedostot>

Tilastokeskuksen www-sivut. Viitattu 27.10.2012

<http://www.stat.fi/virsta/keruu/01/07/>

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan www-sivut. viitattu 12.11.2012.

<http://www.tenk.fi/>

Unicefin www-sivut. Viitattu 11.9.2012 <http://www.unicef.fi/unicef>

Väkiparta, M. Henkilökohtainen tiedonanto. 23.3.2012.

Yeung, A. 2002. Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa – ihanteita vai todellisuutta? Hakapaino. Helsinki.

Yeung, A. 2004. Miksi vapaaehtoistoimintaan? Artikkel. Kansalaisyhteiskunnan www-sivut. viitattu 23.4.2012 <http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu>

Yeung, A. & Nylund, M. 2005. Vapaaehtoistoiminta, anti, arvot ja osallisuus. Gummerus. Jyväskylä.

LIITE 1

Kysely Satakunnan Ammattikorkeakoulun toisen vuoden sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille

Lomake on ajastettu: julkisuus alkaa 12.10.2012 18.00 ja päättyy 19.10.2012 22.00

Opiskelen Satakunnan ammattikorkeakoulussa sairaanhoitajaksi. Opinnäytetyöni tarkoituksena on kuvata toisen vuoden sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakouluopiskelijoiden käsityksiä ja kiinnostuneisuutta Unicefin vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Seuraavilla kysymyksillä selvitetään käsityksiäsi ja kiinnostuneisuuttasi Unicefia kohtaan. Joihinkin kohtiin voit rastittaa useamman vaihtoehdon. Vastaukset käsitellään nimettöminä. Vastaaminen vie noin 10 min.

Tausta

1. Ikä

- 20
- 21-25
- 26-30
- 31-

2. Sukupuoli

- 1. Mies
- 2. Nainen

3. Ammatti johon valmistut

- 1. Fysioterapeutti
- 2. Sairaanhoitaja
- 3. Sosionomi
- 4. Terveystenhoitaja

4. Oletko osallistunut Unicefin vapaaehtoistoimintaan?

- 1. Kyllä
- 2. En

Käsitykset

5. Mitä Unicef tuo mieleesi?

6. Mitä kautta olet saanut tietää Unicefista?

- 1. TV:stä
- 2. Internetistä
- 3. Katufeissareilta
- 4. Tempauksista/ myyjäisistä
- 5. Unicef on minulle tuntematon

7. Onko sinua lähestytty Unicefin taholta?

- 1. Kyllä
- 2. Ei

Jos vastasit kyllä, miten Unicef sinua lähestyi ja miten sen koit?

8. Mitä kautta Unicef tavoittaisi sinut parhaiten? Voit rastittaa useamman kohdan.

- 1. Tv
- 2. Lehdet
- 3. Sosiaalinen media
- 4. Katukeräykset
- 5. Opiskelupaikka
- 6. Erilaiset tapahtumat esim. opiskelijatalo Saikulla

9. Mikäli et osallistu vapaaehtoistoimintaan, mistä se ensisijaisesti johtuu? Valitse vastausvaihtoehdoksi se, joka parhaiten kuvaa itseäsi.

	Täysin eri miel- tä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
1. Minulla ei ole aikaa	☐	☐	☐	☐	☐
2. Minulla ei ole rahaa	☐	☐	☐	☐	☐
3. Pelkään sitoutumista	☐	☐	☐	☐	☐
4. Minulla ei ole riittävästi tietoa Unicefin toiminnasta	☐	☐	☐	☐	☐
5. Pelkään, että apu ei mene perille	☐	☐	☐	☐	☐
6. Muu syy, mikä?	<input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/>				

Kiinnostuneisuus

10. Olisiko sinulla kiinnostusta liittyä Unicefin vapaaehtoistoimintaan?

1. Kyllä
2. Ei

11. Alla oleva väittämät kuvaavat kiinnostuneisuuttasi vapaaehtoistyön muotoihin. Valitse vastausvaihtoehdoista se, joka parhaiten kuvaa itseäsi. Olen kiinnostunut osallistumaan...

	Täysin eri miel- tä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
1. Kertaluonteisella rahalahjoituksella	☐	☐	☐	☐	☐
2. Tempauksiin osallistumalla	☐	☐	☐	☐	☐
3. Tapahtumien ideomisella	☐	☐	☐	☐	☐
4. Tuotteita myymällä	☐	☐	☐	☐	☐
5. Lehtisiä jakamalla	☐	☐	☐	☐	☐
6. Tiedottamalla Unicefin toiminnasta kouluissa	☐	☐	☐	☐	☐
7. Satunnaisella osallistumisella	☐	☐	☐	☐	☐

12. Alla olevat ohjelmamuodot selvittävät tietoisuuttasi Unicefin vapaaehtoistyön eri mahdollisuuksista. Valitse vastausvaihtoehdoksi se, joka parhaiten kuvaa itseäsi.

	En ole tie- toinen	Olen tie- toinen	Olen osallis- tunut
1. Joulukortti- ja tuotemyynti kauppa- keskus Isokarhussa	☐	☐	☐
2. Janopäivä -kampanja keväisin	☐	☐	☐
3. Putous-Unicef , ym. Unicef tv- formaatit	☐	☐	☐
4. Lipaskeräykset	☐	☐	☐
5. Lasten oikeuksien päivä 20.11	☐	☐	☐
6. Unicef-kävely	☐	☐	☐
7. Päivätyökeräys	☐	☐	☐
8. Koululähteläs-toiminta	☐	☐	☐
9. Anna & Toivo -nukketoiminta	☐	☐	☐
10. Lukutempaukseen osallistuminen	☐	☐	☐

13. Alla olevat väittämät kuvaavat kiinnostuneisuuttasi osallistumaan Unicefin vapaaehtoistyön eri toimintamuotoihin. Valitse vastausvaihtoehdoista se, joka parhaiten kuvaa itseäsi. Olen kiinnostunut osallistumaan...

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa miel- tä	Täysin samaa mieltä
1. Myyjänä joulukortti- ja tuotemyyntiin	☐	☐	☐	☐	☐
2. Ryhtymällä lipaskerääjäksi esim. Janopäivänä	☐	☐	☐	☐	☐
3. Putous- Unicef ym. Unicef tv-formaattien paikallisiin markkinointitempauksiin ja niiden ideointiin	☐	☐	☐	☐	☐
4. Lasten oikeuksien päivään	☐	☐	☐	☐	☐
5. Osallistumalla tai ohjaamalla Unicef-kävely	☐	☐	☐	☐	☐
6. Päivätyökeräykseen	☐	☐	☐	☐	☐
7. Unicef-koululähettiläänä lähialueen peruskouluissa tai omassa koulussani	☐	☐	☐	☐	☐
8. Anna & Toivo -nukkejen ompelemiseen	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ryhtymällä lukutempaukseen	☐	☐	☐	☐	☐

14. Jos opiskelijatalo Saikulla järjestettäisiin infotilaisuus Unicefin toiminnasta, mikä saisi sinut tulemaan paikalle/ kiinnostumaan aiheesta?

15. Minkälaisia ajatuksia ja ideoita sinulla olisi Unicefille, jotta heidän toimintaansa voitaisiin kehittää opiskelijoita kiinnostavaksi?

Tietojen lähetys

Kiitos vastauksestanne!

Mikäli vapaaehtoistyö Unicefilla kiinnosti, tervetuloa Facebook-sivulle, sekä käymään osoitteessa www.unicef.fi